

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3117/2019. (V. 17.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Knk.IV.37.760/2018/3. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Dr. Jánossy András Péter (a továbbiakban: indítványozó) mint helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezés szervezője az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Többször kiegészített indítványában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 40. § (3) bekezdése „részleges alaptörvény-ellenességét” és azt „részlegesen semmisítse meg”. Kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság a Fővárosi Választási Bizottság 6/2018. (VI. 7.) FVB számú határozatára (a továbbiakban: FVB határozat) kiterjedő hatállyal állapítsa meg a Kúria Knk.IV.37.760/2018/3. számú végzése alaptörvény-ellenességét, s azokat semmisítse meg.
- [2] Az alkotmányjogi panasz előzményeként a Kúria támadott végzésével helybenhagyta az FVB határozatot, amely – formai okokra hivatkozással – megtagadta a helyi népszavazás kitűzésére irányuló népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt: „Óhajtja-e Ön, hogy a Fővárosi Közgyűlés rendeletet hozzon arról, hogy a következő egy évben a Duna Budapest római-parti szakaszán a parti sávban árvízvédelmi létesítmény építésének előkészületei nem végezhetők?”
- [3] Az Alkotmánybírósághoz benyújtott panaszában a Kúria végzését azért támadta, mert szerinte „megsértette a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogot [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] azzal, hogy »atipikus helyzet«-ként minősítve eltekintett az Nsztv. 40. § (3) bekezdése, valamint a 38. § (1) bekezdés c) és d) pontjai közötti kollízió érdemi vizsgálatától”. Az Nsztv. 40. § (3) bekezdésével kapcsolatban pedig azt állította, hogy e rendelkezés „az Alaptörvény XXIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogát alkotmányos indok nélkül korlátozza”. Sérelmezte, hogy több (azonos tárgyú) népszavazási kérdés „viszonyának *ex tunc* értékelését írja elő, ha a választási bizottság általi vizsgálat idejére már az elsőként benyújtott kérdést visszavonták, vagy ha az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen eltelt”.
- [4] Utóbb, a törvényi határidőn túl előterjesztett beadványában az indítványozó javasolta azt is, hogy az Alkotmánybíróság az Nsztv. 38. § (3) bekezdésére, illetve 8. § (3) bekezdésére is terjessze ki a vizsgálatát, s ezek kapcsán az Abtv. 46. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezmenyt állapítson meg. Hivatkozott ezzel összefüggésben az Alaptörvény több rendelkezésére. Az Alkotmánybíróság az indítványozó határidőn túl benyújtott kérelmei elbírálását jelen eljárásában mellőzte.
- [5] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kell vizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [6] Az indítványozó a helyi népszavazási kezdeményezés kezdeményezője (szervezője) aki, a választási bizottság előtti eljárásban beadványozóként, a bíróság előtti nemperes eljárásban kérelmezőként (a felülvizsgálati kérelem előterjesztőjeként) vett részt. Erre tekintettel az indítványozónak az Abtv. 27. § b) pont, illetve 26. § (1) bekezdés b) pont szerinti érintettsége megállapítható volt.
- [7] Az indítványozó a választási bizottság határozatával szemben igénybe vehető jogorvoslati lehetőséget (felülvizsgálati kérelem előterjesztése) [Nsztv. 57. § (1)–(2) bekezdései és 61. § (3) bekezdés, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 223–224. §] kimerítette. Az Nsztv. 57. § (3) bekezdése értelmében a bíróság támadott végzésével szemben további jogorvoslat nem volt igénybe vehető.

- [8] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt, az indítványokkal szemben támasztott követelményeknek mindazonáltal csak részben felelt meg.
- [9] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte bár az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését, valamint a támadott bírói döntést, amelynek megsemmisítését kérte. Az alkotmányjogi panasz azonban annak többszöri kiegészítése ellenére sem tartalmaz részletes indokolást arra vonatkozóan, hogy a Kúria támadott döntése miért ellentétes az Alaptörvény indítványozó által megjelölt XXVIII. cikk (1) bekezdésével. A helyi népszavazási kezdeményezéssel kapcsolatos választási bizottsági, illetve bírósági eljárás részletes ismertetése után az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére hivatkozva önmagában csak azt kifogásolta, hogy a Kúria „eltekintett az Nsztv. 40. § (3) bekezdése, valamint a 38. § (1) bekezdés c) és d) pontjai közötti kollízió érdemi vizsgálatától”. Az indítványozó ekként valójában az alkalmazott jogszabályok egymáshoz való viszonyának alapos vizsgálatát hiányolta; nem azt fejtette ki tehát, hogy miért tartja magát a bírói döntést, a bírói jogértelmezést alaptörvény-ellenesnek, s miért okoz a bírói döntés az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütköző alapjog-sérelmet számára.
- [10] A Kúria végzésében hivatkozott Nsztv. 40. § (3) bekezdésével kapcsolatban az indítványozó azt állította, hogy e rendelkezés a helyi népszavazáson való részvételre vonatkozó jogát [Alaptörvény XXIII. cikk (7) bekezdése] alkotmányos indok nélkül korlátozza. Azzal érvelt, hogy több (azonos tárgyú) népszavazási kérdés „viszonyának *ex tunc* értékelését írja elő, ha a választási bizottság általi vizsgálat idejére már az elsőként benyújtott kérdést visszavonták, vagy ha az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen eltelt”. A már visszavont, illetve megszűnt kezdeményezés alapján alkalmazott [az Nsztv. 38. § (1) bekezdéséből következő] moratóriumot az újabb népszavazási kezdeményezéseket érintő indokolatlan jogkorlátozásnak vélte. Azt ugyanakkor az indítványozó nem fejtette ki, hogy maga az Nsztv. 40. § (3) bekezdése, mely a népszavazási kezdeményezés benyújtásának időpontját határozza meg, miért okoz a helyi népszavazáson való részvételre vonatkozó jogát érintő indokolatlan jogkorlátozást. Nem derült ki továbbá az indítványból az sem, hogy bár az indítványozó kérelme az Nsztv. 40. § (3) bekezdése „részleges” alaptörvény-ellenességének megállapítására és „részleges” megsemmisítésére irányult, a megjelölt rendelkezés mely részét tartotta az Alaptörvény XXIII. cikk (7) bekezdésébe ütközőnek.
- [11] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza: indokolás hiányában a kérelem nem felel meg határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség. Az indítványban kifejezetten meg kellett volna jelölni, hogy a támadott bírói döntés, illetve konkrét jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseit miért sérti {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.
- [12] Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy az indítvány nem felelt meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének b) és e) pontjaiban foglaltaknak, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2019. május 7.

Dr. Szívós Mária s. k.,

tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1168/2018.

